

Over de Overtuin en stinsenplanten

Tekst en foto's: Anton van Jaarsveld

Haastrecht lijkt mij een gezellige (deel)gemeente. Begin april bracht ik een bezoek aan de Overtuin, gelegen tegenover het museum Bisdom van Vliet. De laatste naam is intrigerend, want je verwacht een Rooms-Katholieke relatie, maar de bewoners waren ooit van protestantse adel. De tuin aan de overkant van de weg N228 behoort tot een zelfstandige stichting en wordt door vrijwilligers onderhouden. 🐿

In tuinen van oude patriciërshuizen vind je vaak stinsenplanten, geïmporteerde planten die vroeger door de welvarende klasse ter verfraaiing van hun bezit werden aangeplant en daar ook aardden.

Door hun afkomst behoren ze dus niet tot de echte wilde flora. Je zou kunnen zeggen, dat ze een tussenlaag vormen tussen de wilde flora en de cultuurplanten. Of zo'n plant nou een echte stinsenplant is of niet, blijft vaak een arbitraire zaak. In ieder geval past deze Overtuin prachtig in het gezelschap van tuinen bij kastelen, buitenhuizen en grote boerderijen in o.a. Groningen, Friesland en langs de Vecht.

De vrij toegankelijke tuin bestaat globaal gesteld beginnend vanaf de weg uit drie delen: een cultuurparkachtig deel dat onlangs verjongd is, een deel met o.a. stinsenplanten en een stuk echt bos. Paden doorsnijden het geheel. In dat middelste deel komen behoorlijk wat stinsen voor. Ook al is er misschien in het verleden een tijdlang minder aandacht besteed aan onderhoud, stinsen houden het vaak lang vol.

Bekende soorten als sneeuwroem (foto rechtsonder) en oosterse sterhyacint zijn in deze tuin vertegenwoordigd. Wat me vaak verrast is het vroege bloeien van de weegbreezonnebloem (foto midden). Bij zonnebloemen denk ik altijd aan de zomer, maar deze soort is er vroeger bij. Beide aronskelksoorten, de gevlekte en de Italiaanse staan er op diverse plaatsen. De algemene voorjaarshelmblom raakte begin april al over de bloei heen. De bosanemonen (zie foto linksonder) hadden voor mij een verrassing in petto: het waren allemaal halskraaganemonen. Deze ondersoort heeft witte bloemen met een rozet van kleine kroonbladen in het midden. Die hebben de plaats van de meeldraden ingenomen, waardoor er geen zaad kan worden gevormd. De kruipende wortelstok moet nu voor de verspreiding zorgen. Ik noteerde verder nog knikkende vogelmelk, zomerklokje (foto rechtsboven), kleine maagdenpalm en een gekweekt soort smeerwortel met witgelige bloemen die tegenwoordig ook in menige tuin te vinden is, de symphytum grandiflorum.

Samenvattend: we hebben in onze waard bij mijn weten niet een echte stinsentuin. Wil je toch dichtbij van dat plantaardig moois genieten – eventueel in combinatie met een bezoek aan het museum – dan wacht de Overtuin op je. Volgend jaar dan. 🐿

